

УДК УДК 372.881.111.1: 355.232

СТРУКТУРА МОТИВАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У КУРСАНТІВ ВИЩИХ ВІЙСЬКОВО-НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ТА ШЛЯХИ ЇЇ КОРЕКЦІЇ

Людмила Захарова, Петро Черник

*Академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного
вул. Гвардійська, 32, м. Львів 79012, Україна, тел. (032)258-44-13*

Розглянуто деякі чинники, які формують мотивацію до вивчення англійської мови, здійснено їхній кількісний та якісний аналіз. Окреслено можливі шляхи педагогічного впливу на формування мотивації з метою оптимізації навчання в умовах інтенсивного методу викладання мови.

Ключові слова: Мотивація, спонукальний чинник, внутрішні мотиви, зовнішні мотиви, знані мотиви, пізнавальна мотивація, комунікативна мотивація, педагогічний вплив.

Політичні та соціально-економічні процеси, що відбуваються в нашій країні, розширення міжнародних контактів і міжнародної співпраці вимагають сьогодні досконалішого володіння іноземною мовою та гостро ставлять питання подолання мовних бар'єрів у контексті міжнародного діалогу [1, с. 219]. Це питання залишається актуальним і у військовій сфері. Зміна характеру проведення сучасних воєн, і передусім проведення миротворчих операцій, де головну роль відіграють не збройні сили однієї держави, а, зазвичай, групи (коаліції) держав, ставить на порядку денному мовну компетенцію як одну з головних ознак професійної компетенції загалом [1, с. 219]. На жаль, досвід миротворчих операцій кінця 90-х років, у яких брали участь наші співвітчизники, засвідчив, що коли у професійному плані українські військовики відповідали практично усім вимогам, то з розмовною англійською стан справ суттєво “шкугильгав”. А це відповідно, не могло не позначитися на організації та проведенні спільних операцій з миротворчими підрозділами інших країн: наприклад, на ухваленні рішень штабами та командирами, на якості опрацювання завдань, оперативності реагування на ту чи іншу ситуацію тощо [2, с. 4]. Україна як велика миротворча держава (четверте місце в світі за кількістю миротворчих контингентів) у своїй миротворчій діяльності ще й досі зберігає таке поняття як перекладач з англійської мови [3, с. 162].

З метою кардинальної зміни зазначеної ситуації в Академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного навесні 2009 року було застосовано кілька цілком нових підходів. Маємо три принципово важливі речі: потужну навчально-матеріальну базу, вдало підібраний викладацький склад і головне – правильний розподіл навчального часу та методикою викладання.

Передусім навчання курсантів відбувається винятково інтенсивним методом, тобто опанувати мову необхідно протягом двох, а не чотирьох років навчання, як це було раніше, проте зі збереженням попереднього бюджету часу. (три пари на тиждень однозначно дадуть позитивніший результат. Що стосується методики викладання, то тут увагу акцентовано на розвитку в курсанта навичок усного мовлення та сприйняття інформації іноземною мовою на слух. Найкраще ці навички розвиває комунікативний метод [4, с. 5]. У юнака, який хоче навчатися, з'являється реальний шанс оволодіти іноземною мовою на достатньому рівні. Отже, доречно дослідити ефективність чинників, які спонукають курсантів до вивчення англійської мови.

Практичний досвід викладачів іноземних мов переконливо свідчить про безперечно ключову роль мотивації тих, хто вивчає мову. “You can lead a horse to water, but you can't make it drink” (ви можете привести коня до води, але ви не можете змусити його пити) – це англійське прислів'я яскраво ілюструє важливість мотивації до будь-якої дії. Мотивацію визнано пусковим механізмом будь-якої діяльності людини – праці, спілкування або навчання [5, с. 4]. Проблема мотивації навчання є однією з центральних у педагогічній психології, оскільки і сам процес засвоєння знань, і його результат значною мірою залежать від особистої зацікавленості тих, хто навчається. Аналіз психологічних і педагогічних наукових джерел засвідчує, що проблеми формування навчальної мотивації розглядали у своїх працях як вітчизняні, так і зарубіжні дослідники [6, с. 253]. Формування мотивів до вивчення іноземної мови у різних контекстах у сучасній українській педагогічній науці активно досліджували викладачі Національної академії Прикордонних військ України ім. Богдана Хмельницького [7, с. 22–25], Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського та інших вищих навчальних закладів освіти України [8, с. 28–31; 9, с. 308–316].

Метою нашого дослідження є насамперед визначення наявності та інтенсивності у курсантів тих спонукальних чинників, на формування яких мають змогу безпосередньо або опосередковано впливати викладачі й офіцери-вихователі навчального закладу. Наступним кроком є аналіз отриманих даних з окресленням перспективних шляхів корекції та ефективного використання мотиваційної сфери курсантів у вивченні англійської мови. Адже для оптимальної організації навчального процесу важливо не тільки знати мотиви курсантів до вивчення предмета, а й уміти правильно їх коригувати та використовувати.

Збір даних для нашого дослідження здійснено шляхом анкетування – поширеним методом, який використовують для оцінки мотивації. Анкетування, в якому брало участь 172 курсанти II та III курсів Академії сухопутних військ імені гетьмана П. Сагайдачного, проводили викладачі кафедри іноземних мов та військового перекладу у період з 30 квітня по 30 травня 2011 року. Респондентам було запропоновано самостійно дати відповіді на питання анкети, розробленої на основі методики вивчення мотивів навчальної діяльності студентів (автори – А.А. Реан та В.А. Якунін) [6, с. 434]. Анкетування було

анонімним, що вважають важливим психологічним чинником для більш відкритих і відвертих відповідей.

Анкета містила чотири запитання, три з яких – закриті запитання, а четверте (цільове) – закрите запитання за рейтинговою шкалою оцінки. Цільове запитання анкети передбачало виявлення значущості та пріоритетності спонукальних чинників у вивченні англійської мови. У цьому питанні респонденту пропонували із наведеного переліку шести варіантів закінчення речення обрати три, котрі, на його думку, найточніше підходять для нього. Навпроти обраних варіантів пропонували поставити цифри 1, 2, 3, де 1 – найважливіший за значенням, 2 і 3 – відповідно, менш важливі. Варіанти були сформульовані так:

Я вивчаю англійську мову тому, що:

а) за незадовільну оцінку з цього предмета можуть позбавити звільнення, або призначити в наряд, відрахувати тощо;

б) я маю здібності до цього предмета, мені подобається перекладати цікаві тексти, вивчати нові слова, виконувати вправи;

в) знання англійської важливе для моєї майбутньої кар'єри (престижна посада, участь у закордонних місіях тощо);

г) викладач цікаво проводить заняття, надає зрозумілі пояснення, завжди відповідає на питання;

д) підручники та інші навчальні матеріали містять цікаву і важливу для мене інформацію;

е) я вже мав можливість випробувати свої знання під час спілкування з іноземцями.

Для опрацювання отриманих даних використано методи математичної статистики. До уваги брали спонукальний чинник, який отримав рейтинг (цифру) 1. Встановлено, такі кількісні показники досліджуваних чинників:

Варіант	Кількісний показник %
“а”	3,49
“б”	14,54
“в”	47,67
“г”	13,95
“д”	3,49
“е”	16,86

Результати анкетування дали змогу нам визначити ступінь значущості чинників, запропонованих у питанні.

Максимальна кількість (47,67%) респондентів визнала головним чинником, що спонукає їх до вивчення англійської мови, перспективу кар'єрного росту, можливість у майбутньому посісти престижну посаду, брати участь у закордонних місіях. Для більшості педагогів проблема такого вибору полягає в тому, що у складній структурі мотивації навчання цей спонукальний чинник визначають як вузько-особистісна, дистантна (відтермінована) мотивація. Мотив

можливого використання знання іноземної мови у майбутньому оцінюють як недостатньо сильний, коли йдеться про щоденне подолання труднощів, пов'язаних з оволодінням цією мовою. До того ж, не варто залишати поза увагою факт існування так званих “знаних” мотивів. Доволі часто трапляється так, що людина усвідомлює, розуміє необхідність виконання певної діяльності, проте це не спонукає її до дій, що свідчить про те, що мотив ще несформований, а існує лише передумова до його розвитку – певне передмотиваційне утворення – знаний мотив. Знання про необхідність певної діяльності, безперечно, відіграє важливу роль у формуванні мотивів, адже на певному етапі розвитку здебільшого мотиви спочатку виступають як знані, можливі, проте такі, котрі поки що не спонукають до дій [10, с. 76].

Про перспективи, які відкриває володіння англійською мовою, курсанти знають від викладачів, офіцерів-вихователів, однак відчуті дієвість своїх знань ще до початку офіцерської кар'єри вдається незначній кількості з них. Лише 16,86% респондентів вказали, що мають досвід спілкування англійською мовою безпосередньо з іноземцями. У цьому контексті варто згадати про існування комунікативних мотивів (мотивів афіліації), обумовлених постійним бажанням реалізувати, випробувати отримані знання та навички у безпосередній іншомовній практиці. Комунікативні мотиви знаходять свою реалізацію в тому, що для курсанта набуває самоцінності можливість спілкування іноземною мовою, і ця можливість слугує значущою конкретною ціллю вивчення мови. Порівняно незначний відсоток респондентів, які вказали існування досвіду застосування набутих знань на практиці, може свідчити про те, що у решти – переважної більшості курсантів – ще недостатньо сформоване ставлення до англійської мови як засобу спілкування, відсутні передумови до формування комунікативного мотиву, і, як наслідок, – сам мотив, що своєю чергою негативно позначається на результатах навчальної діяльності.

Інтерес до процесу вивчення іноземної мови, на думку більшості педагогів, тримається на внутрішніх мотивах, які залежать від чинників навчальної діяльності як такої. Емоційно-ціннісна мотивація, представлена варіантом “б” у нашому цільовому питанні, є різновидом саме такої внутрішньої мотивації. Вона займає третє місце в отриманому нами рейтингу чинників, які спонукають курсантів до вивчення мови. Проте, незважаючи на її третє місце у рейтингу, нас не може не турбувати порівняно невелика кількість респондентів (14,54%), які визнали, що вивчають англійську мову з задоволенням. Безперечно, така ситуація потребує корекції, впливу з боку викладача мови. Ця мотивація, на відміну від лідера нашого рейтингу, є близькою та актуальною, а, отже, – дещо дієвішою, оскільки стимулюється, власне, процесом навчання. Навчальний процес слід планувати так, щоб курсанти протягом навчального року і на кожному занятті відчували позитивні емоції від навчальної діяльності у такій навчальній дисципліні, як іноземна мова. Сприятиме утворенню позитивної мотивації узгодженість шляхів та способів подачі навчального матеріалу з інтересами, потребами та стилями навчання курсантів. Оптимально підібрані форми навчальної діяльності, які носили б творчий характер та стимулювали б

розумову активність тих, хто навчається, допоможуть зміцнити усі складові цього чинника мотивації – інтереси, стилі навчання, емоції.

Роль викладача, який “цікаво проводить заняття, надає зрозумілі пояснення, завжди відповідає на питання” (варіант “г”), займає четверте місце у рейтингу спонукальних чинників (13,95%). Цей чинник ґрунтується на особистісному позитивному сприйнятті курсантами викладача, який виявляє приязнь і повагу до своїх учнів, вміє створити комфортну атмосферу в аудиторії, не вдаючись при цьому до популістських методів. Навчальний процес – це взаємодія викладача і курсанта, спрямована на досягнення спільної мети. Майстерність роботи викладача полягає саме в тому, щоб допомогти учням стати активними співучасниками взаємодії [11, с. 33]. Якщо такої співучасті немає, то педагогічне спілкування стає формальним, а вплив його – незначним.

Оптимальна частка мотиву уникнення неприємностей (варіант “а”), на думку більшості дослідників цього питання, має сягати близько 10%. Отримані нами 3,49% можуть свідчити про недостатню увагу до успішності курсантів з предмета “іноземна мова” з боку офіцерів-вихователів або відсутність їхнього адекватного реагування на низькі оцінки курсантів з цієї навчальної дисципліни. Безперечно, таким чинником, як авторитарний контроль та покарання за незадовільну оцінку (негативна мотивація), не слід зловживати: якщо курсанти докладатимуть зусиль до вивчення мови лише тому, що змушені підкорюватись командам й уникати покарань, без усвідомлення цілей та результатів своїх дій, вони навряд чи зможуть розвинути особисту відповідальність за власне навчання або довгострокову мотивацію для продовження роботи [12, с. 279]. З іншого боку, надмірний акцент на свободі та автономії курсанта у сфері вивчення мови, відсутність авторитетних вимог, контролю та адекватних заходів з боку офіцерів-вихователів зумовлює до помітного послаблення зусиль з боку тих, хто вивчає мову, і, як наслідок, до зменшення їхніх успіхів і досягнень.

Інформативну цінність підручників та інших навчальних матеріалів у якості пріоритетного чинника, що спонукає їх до вивчення англійської мови, обрало лише 3,49% респондентів. Цей показник свідчить про слабкий вплив змісту матеріалів, на основі яких проводять вивчення мови, на пізнавальний інтерес курсантів, унаслідок чого у курсантів недостатньо сформоване ціннісне ставлення до англомовних текстів як до джерела нових знань, у тому числі й професійних. Сприяти формуванню у курсантів стійкого пізнавального інтересу під час роботи з текстами, виховувати у них ціннісне ставлення до навчальних матеріалів – це одна з невід’ємних складових роботи викладача англійської мови. Увага викладача до актуальності та пізнавальної цінності для курсантів змісту навчальних матеріалів повинна бути обов’язковою і систематичною. Реалізація принципу інформативності й актуальності під час підбору навчальних матеріалів забезпечить стійкий пізнавальний інтерес курсантів та сприятиме формуванню у них позитивної установки на вивчення англійської мови.

Виконане дослідження дає змогу зробити такі висновки. Формування вмотивованого ставлення курсантів до вивчення англійської мови є складним і багатofакторним процесом, який повинен спиратися на зміст мотиваційної

сфери курсантів та на рівень розвитку кожного спонукального чинника. За результатами анкетування, чинниками, які найбільшою мірою впливають на формування мотивації вивчення курсантами англійської мови є:

1) перспективи кар'єрного росту, які надає володіння мовою (можливість у майбутньому посісти престижну посаду, брати участь у закордонних місіях);

2) досвід спілкування іноземною мовою безпосередньо з іноземцями, тобто можливість ще у процесі вивчення мови відчувати ефективність та корисність набутих знань і навичок;

3) позитивне ставлення курсантів до власне процесу вивчення мови, інтерес до різних форм навчальної діяльності, підсилений впевненістю у своїх силах;

4) викладач мови, а саме – оцінка курсантами його особистих та професійних якостей.

Чинник реалізації пізнавальних потреб (наявність цікавої і важливої для курсантів інформації у навчальних матеріалах) і чинник уникнення неприємностей (покарання за незадовільну оцінку) займають незначне місце у мотиваційній сфері курсантів і потребують активного втручання з боку викладачів та офіцерів-вихователів навчального закладу.

Розглянемо деякі ймовірні педагогічні шляхи посилення впливу тих спонукальних чинників, які, на нашу думку, мають недостатній кількісний показник у структурі формування мотивації курсантів до вивчення англійської мови.

Передусім, це – ставлення до англійської мови як засобу спілкування. Комунікативна мотивація є одним з ключових чинників, адже головна потреба тих, хто вивчає мову – оволодіти вмінням спілкуватися. На жаль, саме цей тип мотивації важко зберегти й утримати, якщо процес вивчення англійської мови відбувається в середовищі рідної мови тих, хто навчається. Англійська мова в такій ситуації слугує штучним засобом спілкування, і навіть так звані “природні ситуації”, які використовують під час занять, носять, по суті, штучний характер. Важливу роль у створенні передумов формування комунікативної мотивації могли б відіграти організовані формальні та неформальні зустрічі з членами делегацій армій різних країн, які перебувають із візитами у навчальному закладі. Надзвичайно важливо залучати до таких зустрічей не лише курсантів, які володіють англійською мовою на належному рівні, але й тих, хто зазнає певних труднощів у спілкуванні англійською. Для останніх не лише участь, а й сама присутність на таких зустрічах може стати пусковою пружиною для зародження комунікативної мотивації вивчення мови.

Умови навчання у вищих військових навчальних закладах (обмежена кількість занять під керівництвом викладача, необхідність поєднувати навчальний процес із несенням курсантами військової служби) надають проблемі мотивації у вивченні іноземної мови великого значення та вимагають від викладачів максимальної ефективності проведення аудиторних занять. Використання проблемних текстів, великого арсеналу комунікативно спрямованих завдань та прийомів роботи з навчальним матеріалом, що стимулюють мовленнєво-пізнавальну активність курсантів, зроблять процес

вивчення мови більш привабливим, різноманітним і живим, а, отже, матимуть значний позитивний вплив на формування ціннісного ставлення курсантів до вивчення англійської мови.

Ставлення до викладача майже завжди автоматично переходить у ставлення до навчальної дисципліни. Викладач може формувати мотивацію у тих, хто навчається своєю зацікавленістю предметом, своєю яскравістю. Він повинен бути лідером у навчальному процесі, а відтак – повинен досконало знати свій предмет, володіти організаторською технікою та різноманітними методичними засобами, мати якісну психолого-педагогічну підготовку, цікавитись інтересами своїх учнів. Однією з головних рис викладача мови є його комунікабельність. Над вдосконаленням цієї риси він повинен наполегливо працювати і розвивати її протягом усього життя. Лише в такому випадку можна досягти високих результатів у навчальному процесі. Василь Сухомлинський сказав: “Якщо спілкування з багатолюдним колективом приносить вам головний біль, якщо вам краще працювати насамоті або з двома-трьома друзями, ніж поряд з великою групою товаришів, – не вибирайте своєю професією вчительську працю” [13, с. 17].

Недостатній вплив на курсантів чинника цінності змісту навчальних матеріалів спричинив такі висновки. Зв'язок між змістом навчального матеріалу з англійської мови та науковими і спеціальними проблемами, які цікавлять курсантів, є важливим засобом створення пізнавальної мотивації. За умови стрімкого розвитку всіх галузей військової науки, викладачам англійської мови у вищих військових навчальних закладах доцільно приділяти увагу оптимальному підбору навчальних матеріалів, зокрема – їхньому змісту. Використання як навчальних матеріалів текстів лише з підручників, інформативна цінність яких зменшується з року в рік, не є запорукою формування та зміцнення пізнавальних інтересів курсантів в опануванні англійської мови. Арсенал навчальних матеріалів викладача мови повинен містити актуальну інформацію з усіх доступних джерел медіапростору.

ВИСНОВОК

Отже, схилиємося до думки, що мотивація значно зростає, коли курсанти розуміють існування тісного взаємозв'язку між англійською мовою та своєю майбутньою професією, коли вони завдяки англійській мові мають змогу примножувати свої знання зі спеціальності. У цьому зв'язку доречно було б розглянути шляхи та методи залучення курсантів до професійно орієнтованої діяльності у контексті англійської мови, що сприяло б формуванню у них зацікавленого ставлення до мови як засобу розширення та поглиблення професійних знань. Співпраця з профілюючими кафедрами також може допомогти у наочній демонстрації курсантам можливості отримання важливої фахової інформації з англійських джерел. Завдання узгодження змісту навчальних матеріалів із пізнавальними потребами та інтересами курсантів покладається на викладачів англійської мови, а це, в свою чергу, вимагає від них всебічного вивчення особистих уподобань і фахових інтересів курсантів.

Отож, систематична конструктивна співпраця викладача англійської мови з офіцерами-вихователями, своєчасне та адекватне реагування останніх на сигнали викладача з приводу погіршення успішності курсанта у вивченні мови, вдосконалення організації виховної роботи у вищому військовому навчальному закладі щодо виховання ціннісного ставлення курсантів до вивчення англійської мови стимулюватиме формування стійкої мотивації курсантів до вивчення мови.

Розвиток навчальної мотивації є невід'ємною складовою виховання особистості курсанта, адже структура мотивів курсанта, сформована під час навчання, стає стрижневим витвором особистості майбутнього офіцера. Перед вищими військовими закладами освіти стоїть завдання психологічного супроводу навчального процесу і цілеспрямованого формування мотивації навчальної та професійної діяльності курсантів шляхом дослідження чинників, що впливають на неї, та шляхом застосування методів і заходів для її підсилення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Черник П. Мовна підготовка особового складу органів МВС України в умовах поглиблення курсу України на євроатлантичну інтеграцію. Роль суспільно політичних дисциплін у формуванні світогляду працівника ОВС / П. Черник // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції 23 травня 2008 р. [за наук. ред. М.П. Гетьманчука, В.С. Бліхара]. – Львів: Львівський держ. ун-т внутрішніх справ, 2008. – 244 с.

2. Махно І. “Миротворча англійська” по-львівськи / І. Махно // Народна Армія. – 2009. – 15 квітня. – № 63 (4187).

3. Черник П. Новітня концепція вивчення іноземної мови в контексті підготовки фахівця для сухопутних військ. Оперативна та бойова підготовка сухопутних військ: стан, проблеми, перспективи / П. Черник // Тези доповідей учасників науково-практичного семінару, м. Львів, Академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, 2009. – Львів: АСВ, 2009. – 180 с.

4. Черник П. – English для наших офіцерів не зайвина, а нагальна потреба / П. Черник // Народна Армія. – 2010. – 17 березня. – № 49 (4411).

5. Зимняя И.А. Психология оптимизации обучения иностранным языкам в школе / И.А. Зимняя // Иностранные языки в школе. – 1986. – №4. – С. 3–7.

6. Ильин Е.П. Мотивация и мотивы / Е.П. Ильин. – СПб: Питер, 2000. – 512 с.: (Серия “Мастера психологии”).

7. Сінкевич С.В. Чинники, що впливають на формування ціннісного ставлення курсантів ввузів до вивчення іноземної мови / С.В. Сінкевич // Матеріали міжвузівської науково-теоретичної конференції “Морально-психологічне забезпечення службової та навчально-виховної діяльності” // Збірник наукових праць. Частина II (Спеціальний випуск). – 2001. – №17.– Хмельницький: Вид-во Національної академії ПВУ, 2001. – С. 22–25.

8. Яцишин О.М. Роль професійно спрямованого навчання іноземної мови у формуванні мотивації учбової діяльності студентів / О.М. Яцишин // Наукові

записки Тернопільського державного педагогічного університету. – 2002. – № 9. – С. 28–31. (Серія: “Педагогіка”).

9. Яцишин О.М. Визначення оптимальної структури мотиваційного синдрому вивчення англійської мови студентами економічних спеціальностей / О.М. Яцишин // Мова. Культура. Бізнес. – 2003. – Вип. 1. – С. 308–316.

10. Леонтьев В.Г. Психологические механизмы мотивации учебной деятельности: Учеб. пособие / В.Г. Леонтьев. – Новосибирск: НГПИ, 1987. – 89 с.

11. Макаренко А.С. Методика виховної роботи / А.С. Макаренко. – К., 1990. – 120 с.

12. Penny Ur. A Course in language teaching: practice and theory / Ur. Penny. – Cambridge University Press, 1996. – 375 p.

13. Сухомлинський В.О. Сто порад учителям / В.О. Сухомлинський (Вибр. твори: в 5 т. – Т. 2. – К., 2000. – 421 с.

Стаття надійшла до редколегії 25.10.2011

Прийнята до друку 05.12.2011

A PATTERN OF ENGLISH LEARNER MOTIVATION OF CADETS IN HIGH MILITARY SCHOOL AND WAYS TO ENHANCE IT

Lyudmyla ZAKHAROVA, Petro CHERNYK

*Army Academy named after hetman Petro Sahajdachnyj,
vul. Gvardijska, 32, Lviv 79012, Ukraine, tel. (032)258-44-13*

The article examines some motivation-forming factors for learning English, makes their quantitative and qualitative analysis and outlines possible ways of pedagogical influence the formation of motivation to optimize the process of learning under intensive method of language teaching.

Key words: Motivation, incentive factor, internal motivation, external motivation, known motives, cognitive motivation, communicative motivation, pedagogical influence.

**СТРУКТУРА МОТИВАЦИИ К ИЗУЧЕНИЯ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА
У КУРСАНТОВ ВЫСШИХ ВОЕННО-УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЙ
И ПУТИ ЕЕ КОРРЕКЦИИ**

Людмила Захарова, Петр Черник

*Академия сухопутных войск имени гетмана Петра Сагайдачного
ул. Гвардейская, 32, г. Львов 79012, Украина, тел. (032) 258-44-13*

Рассмотрены некоторые факторы, которые формируют мотивацию к изучению английского языка, произведен их количественный и качественный анализ. Определены возможные пути педагогического воздействия на формирование мотивации с целью оптимизации обучения в условиях интенсивного метода преподавания языка.

Ключевые слова: Мотивация, побудительный фактор, внутренние мотивы, внешние мотивы, известные мотивы, познавательная мотивация, коммуникативная мотивация, педагогическое воздействие.